

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST.

Nr. 110523.

DIENSTGEHEIM

WEEKOVERZICHT

No. 22/1951.

Verzonden aan:

Z.E. de Minister-President.
Z.E. de Vice Minister-President.
Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken.
Z.E. de Minister v. Justitie.
Z.E. de Minister v. Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen, t.a.v. Mr. Schölvink.
De Heer Hoofd G 2b v.d. Generale Staf.
De Heer Hoofd M.I.D., Marinestaf.

Verzonden op:

Alle Politieverbindingen.

7 Juni 1951

DIENSTGEHEIM

W.O. 22/1951, blz. 1.

=====

G R O E P I .

=====

COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
----------	-------	-----------------------	----------	----------

Uithuizen	5/5	53/75	rustig	H.Haken	1 Mei-viering m.filmvert., ver- loting en gelegen- heid tot dansen
-----------	-----	-------	--------	---------	---

Nadat de film "De Jonge Garde" vertoond was, sprak Harm Haken de 1 Mei-rede uit. Over de commandowisseling in Korea merkte spreker op, dat de vorige bevelhebber de strijd niet kon beëindigen op de door de "dollarmagnaten" in "Wallstreet" gewenste wijze. Dat Truman in deze kwestie handelde zonder de V.N. erin te kennen, was volgens spreker het bewijs, dat de strijd op Amerikaans initiatief is ondernomen, waarbij alleen Amerikaanse belangen worden gediend.

Wederom uitte Haken scherpe critiek op de Nederlandse regering, die hij aanduidde als "Drees en de met hem verbonden gangsters". Deze regering heeft Indonesië aan de Amerikanen versjacherd.

Wijzende op de stakingen in de Zaanstreek wekte Haken op de strijd voort te zetten en actie te voeren voor een loonsverhoging van 10%.

DIENSTGEHEIM

W.O. 22/1951, blz. 2.

G R O E P II

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND .

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Emmen	21/4	50/200	--	W.Kremer Filmavond. Vert. Russ. film: "De Partisanen v.d. Spoorwegen"

De oorspronkelijk aangekondigde spreker moest plaats maken voor Kremer, die een uiteenzetting gaf over de staking in het veenbedrijf.

De diepere oorzaak van het conflict moest volgens hem worden gezocht in de oorlogspolitiek van de Regering. De arbeiders zullen hiervan de dupe worden, omdat zij minder kunnen consumeren en harder moeten werken. Niet de verveners zijn in de eerste plaats onze vijanden doch de Regering. De Regering Drees mag en zal niet meer zonder arbeidsconflicten zijn. De loonbesprekingen tussen de Regering en de Unie-bonden is een comédie, welke er op is gericht de zaak op de lange baan te schuiven en de arbeiders in slaap te sussen.

Aan het slot van zijn betoog wekte spreker de aanwezigen op om de stakers financieel te steunen, daar de E.V.C. geen geld heeft om de stakingen te bekostigen.

DIENSTGEHEIM

W.O. 22/1951, biz. 3.

=====

G R O E P II .

=====

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Jubbega- Schurega	5/5	40/330	rustig	R.Kogehop- Huig A.Schaper- Tolman	Verslagverg.
Lemmer	12/5	60/125	rustig	E.de Jong- Koelstra A.Schaper- Tolman	idem

De spreeksters gaven hun bekende verslag over het
bezoek van de N.V.B.-delegatie aan de Sovjet Unie in Maart
1951.

=====

G R O E P II .

=====

VREDESACTIE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
's-Graven- hage	16/5	1600/2200	--	J.Spier Ds.W.S.H.v.Dalen P.v.d.Velde J.de Leeuwe R.Lips-Odinot	Vredesverg.

DIENSTGEHEIM

W.O. 22/1951, blz. 4.

Rotterdam	17/5	650/750	rustig	D.v. Bentveld M. Bakker J. C. Waterreus Ds. W. S. H. v. Dalen	Vredesverg.
Zaandam	18/5	380/450	---	Ds. W. S. H. v. Dalen M. Bakker	idem mmv. Henk Steen (decl.)

Te 's-Gravenhage was het podium versierd met de vlaggen van Nederland, Engeland, Frankrijk, Amerika en Rusland.

In zijn openingswoord drukte v.d. Berg er zijn misnoegen over uit, dat hem eerst op de dag van de vergadering was medegedeeld, dat vreemdelingen niet het woord mochten voeren.

"Daarentegen publiceerden het Haags Dagblad en het Vrije Volk reeds op 15 Mei 1951 het bericht, dat Dr. Hewlett Johnson, de deken van Canterbury, niet in Nederland zou worden toegelaten, zodoende de indruk vestigende alsof wij bedriegers zijn."

Ds. van Dalen critiseerde de Nederlandse Regering, die het de grote christen Dr. Hewlett Johnson onmogelijk heeft gemaakt het woord te voeren.

Lips-Odinot schilderde Dr. Johnson als een oprecht vriend van de vrede en citeerde enige passages uit een door hem te Sheffield gehouden rede. Het niet toelaten van Dr. Johnson zal beantwoord worden door een grotere activiteit van alle vredesvrienden.

Spreekster leverde critiek op de bewapening van Duitsland en een eventuele uitzending van Nederlandse troepen naar dat land.

In de kazernes en op de oefenterreinen wordt niet meer gesproken over een vijand, maar over de Russen. De Nederlandse Regering wil ons doelbewust in het verderf storten.

Aan het slot van de vergadering werd de aanwezigen medegedeeld, dat in verband met het niet toelaten van Dr. Johnson aan de Regering een motie zal worden toegezonden.

Te Rotterdam was op het podium een versierde zetel geplaatst voor de Dekan van Canterbury. Daarachter stond een wereldbol met de vlaggen der Grote Vijf, waarnaast een grote

D I E N S T G E H E I M

W.O. 22/1951, blz. 5.

afbeelding van Dr. Johnson.

De volgende leuzen waren aangebracht: "Vormt buurt- en bedrijfscomité's, "Werkt actief met de vredeslijsten", "Tekent en strijdt voor de Vrede", en "Voor een vredespact der Grote Vijf".

In de zaal werd gecolporteed met "Vrede", "Vrouwen", "Vredeswil", het boek "De mensheid wordt volwassen" en foto's van de Deken van Canterbury.

De archimandriet van de Russisch-Orthodoxe kerk, Dionissios, die achter de bestuurstafel had plaats genomen, werd door de politie naar een zitplaats in de zaal verwezen.

Van Bentveld zich noemend christen, anti-militarist en wereld-federalist, verklaarde niet te spreken uit naam van een of andere beweging. Hij wenste geen keus te willen maken tussen Oost en West. Er zijn 80 soevereine staten, allemaal met nationalistische ideeën. Dit onttaardt in een chauvinisme, waar wij van af moeten. De wereld moet één worden. Spreker citeerde in dit verband woorden van H.M. de Koningin, die de wereld tot meer eenheid heeft opgeroepen. De vergadering moest niet rekenen op een krachtige slot-apotheose. Hij eindigde met het voorlezen van een vredesboodschap, die elk jaar nu al 30 jaren lang door de kinderen van Wales de wereld wordt ingezonden.

Kees Boeke zou op 18 Mei om 19.30 voor de microfoon van de V.P.R.O.- welke omroep adus spreker veel en goed werk voor de vrede verricht - een antwoord op deze vredesboodschap geven, naar welke uitzending hij de aanwezigen verzocht te willen luisteren.

Bakker wees op de lege zetel van Dr. Johnson en protesteerde tegen het feit, dat de Deken niet in Nederland werd toegelaten. Volgens hem had de Nederlandse Regering in de laatste 1/2 jaar een vreemde traditie geschapen door diverse vredelievende mensen en strijders voor recht en vrede uit te wijzen of de toegang tot Nederland te weigeren. Als voorbeeld noemde hij o.a. de Italiaan Basso, de Deense Olsen, de Belg Prof. Gustaaf van Geyt en de Fransman Charles Serre.

Waterreus, sprekend namens de Russisch-Orthodoxe kerk in Nederland, hekeldde de lauwheid van de Protestantse en Roomse kerk. Volgens haar wordt de strijd om de wereldvrede in deze kerken slechts door enkele personen gevoerd.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 22/1951, blz. 6.

Ds. van Dalen schilderde in bewogen woorden het door hem zelf aanschouwde leed, dat door de bevolking in de oorlog 1940-1945 werd geleden, alsmede de oorlogsrampen, welke/Koreaanse bevolking thans moet ondergaan. "Waar blijft nu de spreekwoordelijke christelijke barmhartigheid van het Nederlandse volk, dat wel troepen naar Korea zendt, maar geen Rode Kruis?" / de

Er moet verzet worden geboden tegen de algemene door de oorlogs-psychose teweeg gebrachte "ontmenselijking", welke niet alleen grote materiële maar ook geestelijke armoede tengevolge heeft.

Als dienaar van Christus, Nederlands Hervormd predikant, zuiver orthodox en zuiver in de leer moest hij protesteren en zich verzetten tegen de gang van zaken. Spreker verklaarde geen vertrouwen te hebben in een Amerikaans of kapitalistisch geleide toekomst en liever Stalin te horen spreken, die van de Bijbel niets wil weten, dan Truman, die een Bergrede citeert, welke in sprekers Bijbel niet voorkomt. Algemeen is men van gevoelen, dat een dominé anti-Sovjet moet zijn. Hij wilde echter niet anti-mens zijn en daarom ook niet anti-Sovjet. Deze uitspraak zou nu wel tot de conclusie leiden: "Dat is een rode dominé, die sollicitteert naar de betrekking van Volkscommissaris van Eredienst".

Aan de uitgang werd een collecte gehouden, waarvan de opbrengst ter kennis van de Deken zou worden gebracht. Dit zou vergezeld gaan van een postpakket met foto's, welke in de zaal werden verkocht en waarop door de kopers hun handtekening kon worden gesteld.

Te Zaandam was op het podium een spandoek aangebracht met de leuze: "Vrede, Vrijheid, Welvaart".

Ds. van Dalen betoonde zich in zijn toespraak zeer anti-Amerikaans. Hij deelde o.m. mede, een vriend te zijn van de archimandriet van de Russisch-Orthodoxe kerk, Dionissios. Hij geloofde niet, dat de Sovjet-Unie oorlog wenst. "Ik eis tegen alle Trumans en U.N.O.'s in de Vrede".

Bakker wakte de aanwezigen op deel te nemen aan de vredesacties.

Bij de beantwoording der vragen deelde Ds. van Dalen mede, dat hij weliswaar nog deel nam aan de werkzaamheden van "Kerk en Vrede", doch deze vereniging niet progressief genoeg vond en zich daarom aangetrokken voelde tot de thans opgerichte vredescomité's.

Bij

D I E N S T G E H E I M

W.O. 22/1951, blz. 7.

Bij de uitgang werd een collecte gehouden ter bestrijding van de kosten, welke f.45.-- opbracht.

G R O E P II .

ARBEIDERS BOND VOOR CULTUUR.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
----------	-------	-----------------------	----------	----------

's-Graven- 19/5 200/--
hage

--- ---
Toneelavond
mmv. de Progr.
Toneelgr. "De
Toekomst" de
"Jonge Garde"
en "De Grazy
Gang band"

Opgevoerd werd "Zij, die het gelag betalen", een toneelstuk met als hoofdmotief een gewonnen staking.
Na afloop was er gelegenheid tot dansen.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 22/1951. blz. 8.

G R O E P II .

BOND VAN SOCIALISTISCHE ZANG- EN MUZIEKVERENIGINGEN.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
Almelo	19/5	75/550	gezellig --	Uitvoering door de Comm. zangver. "De Stem der Werkers" de zangver. "Con Amore" te Enschede en de "Troubadours" (muziek)

Op deze avond werden door de koren verschillende strijdliederen o.a. "Morgenrood" ten gehore gebracht.
Na afloop bal.

G R O E P III .

VERENIGING NEDERLAND - U.S.S.R..

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
Zutphen	27/4	20/60	--	G.L. Huiskes- Verslagverg. Hamsen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 22/1951, blz. 9.

Wegens het geringe aantal bezoekers ving de vergadering vijf kwartier later aan.

Spreekster gaf een verslag van haar reis met de N.V.B.-delegatie naar de Sovjet Unie in Maart j.l.

G R O E P I V .

A. EENHEIDSVAKCENTRALE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
's-Gravenhage	20/5	100/--	--	H.N.W.Hovens Openb.verg. E.V.C. mmv. cab,gez. " "Gemengde Berichten"

Huib HOVENS zeide op deze vergadering dat het woord "VREDE" in het woordenboek der Nederlandse regering niet voorkomt. Door aan de grote vriend der vrede, de Deken Van Canterbury de toegang tot ons land te weigeren heeft zij op overduidelijke wijze te kennen gegeven, dat zij niets van de vrede wil weten. De regering stelt er aldus spreker meer prijs op om de oorlogshitser EISENHOWER met veel ceremonieel te ontvangen. Hij kwam voor de tweede maal kijken of er handgeregeld gewerkt wordt voor de wapenindustrie. Ook had hij belangstelling voor de opleiding van de soldaten, die straks onder bevel zullen staan van Nazi-generaals en S.S.-beulen. Dit alles heeft ten doel om oorlog te gaan voeren tegen de vredelievende bevolking van Rusland.

Tenslotte wakte spreker de aanwezigen op om te blijven strijden tegen de oorlog. Met klem drong hij er op aan om in de fabrieken en werkplaatsen rond te gaan

DIENSTGEHEIM

W.O. 22/1951, blz. 10.

met vredeslijsten en daarop zoveel mogelijk handtekeningen te verzamelen.

G R O E P VII .

JEHOVA'S GETUIGEN.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Wapserveen	7/5	13/100	rustig	Holtenaar Openb.lezing
Lochem	14/5	25/--	rustig	J.Maarland Openlucht samenkomst

Een onbekende spreker, evenals zijn beperkt auditorium afkomstig uit het kamp voor dienstweigeraars te Vledder, werd ingeleid door zekere Holtenaar uit Willemsoord.

Uitgaande van het Koreaans conflict betoogde de eerste, dat de U.N.O. klaarblijkelijk niet de organisatie is voorbestemd om de wereldvrede te handhaven. Slechts Jehova's Getuigen zouden hiertoe in staat zijn, blijkens aangehaalde bijbelteksten.

Op het Marktplaats te Lochem sprak Maarland voornoemd over het onderwerp: "Zullen Oost en West in vrede tot elkaar komen?".

Hij signaleerde de gevaren van het uitbreken van een wereldomvattende oorlog, ofschoon de mensen in het Oosten en het Westen vrede wensen. Bijbelse profetieën verzekeren die vrede. Jehova's oppermacht garandeert een verenigde wereld; op zijn getuigen rust Jehova's zegen. Leert de reine taal, beoefent de ware aanbidding, aldus inleiders slotwoord.